

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-27 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-20/410-104
Karar Tarihi : 29.4.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER: Özgür BAL, Metin PEKTAŞ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - İpragaz A.Ş.
Temsilciler: Selim Şiper, Cem Deniz
19 Mayıs Cad. No:4 Nova-Baran Plaza Kat:16 Şişli/İstanbul
- Ergaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilciler: M. Seid Gülakar, Necati Hülağu
Mumcu Cad.No : 30/1 Erzurum

D. TARAFLAR : - İpragaz A.Ş.
- Ergaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.

E. DOSYA KONUSU: Ergaz San. ve Tic. A.Ş. hisselerinin %73'ünün İpragaz A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 25.3.2009, tarih, 2168 sayı ile giren ve eksiklikleri 16.4.2009 tarih, 2773 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.4.2009, tarih, 2009-1-27/Öİ-09-ÖB sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 24.4.2009 tarih, REK.0.05.00.00-120/52 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-20 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirim konusu devralma işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; ancak devralma sonucunda hakim durum yaratılmasının veya var olan bir hakim durumun güçlendirilerek ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla anılan devir işlemine izin verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. İpragaz A.Ş. (İpragaz)

İpragaz A.Ş. LPG piyasasında dağıtım faaliyetinde bulunan bir teşebbüstür. Yönetim Kurulu Alex Paul Hujigen, John Kenneth Wilson, İbrahim Betil ve Yücel Kurttepeliden oluşan İpragaz'ın hissedarlık yapısı aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: İpragaz A.Ş. Hissedarlık Yapısı

UNVANI	HİSSE ORANI (%)
Companie des Gaz de Petrole Primağaz S.A.	(...)
Bizimgaz A.Ş.	(...)
Evas Ltd. Şti.	(...)
SHV Gas N.V.	(...)
Selim Şiper	(...)
TOPLAM	100,00

50

Ayrıca İpragaz ile aynı gruba bağlı olan ve LPG sektöründe faaliyet gösteren, Bizimgaz A.Ş. ve Bütangaz A.Ş. unvanlı iki ayrı teşebbüs bulunmaktadır. Bunlardan Bizimgaz A.Ş., LPG dağıtım pazarında faaliyet göstermekte olup %99.151 oranındaki hisseleri, İpragaz'ın da hissedarı konumunda bulunan SHV Gas N.V.'nin kontrolündedir. Bütangaz A.Ş. ise LPG depolama alanında faaliyet göstermekte olup hissedarlık yapısı aşağıda yer almaktadır:

Tablo 2: Bütangaz A.Ş. Hissedarlık Yapısı

UNVANI	HİSSE ORANI (%)
İpragaz A.Ş.	(...)
Total Oil A.Ş.	(...)
Diğer	(...)
TOPLAM	100,00

H.1.2. Ergaz Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Ergaz)

60

Ergaz A.Ş. de İpragaz gibi LPG piyasasında dağıtım faaliyetinde bulunan, halka açık çok ortaklı bir teşebbüstür. Yönetim Kurulu Arslan Yağız, Ömer Kaya, Pehlül Güngör, M. Seid Gülakar, Mustafa Çiçek, İhsan Yağız, Yusuf Yağız, Ömer Yağız, Abubekir Yağız'dan oluşan Ergaz toplam 738 ortağı ile Sermaye Piyasası Kanunu'na tabidir. Ergaz A.Ş.'nin ayrıca, LPG sektöründe depolama faaliyetleri göstermek üzere kurulmuş ancak henüz faaliyete geçmemiş Anadolu LPG Temin ve Dağıtım A.Ş. unvanlı bir iştiraki bulunmaktadır.

H.2. İlgili Pazar

70

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

LPG, petrol ve doğal gazdan elde edilerek basınç altında sıvılaştırılan propan, bütan ve bunların türevlerinden oluşan hidrokarbonlar veya bunların karışımıdır. Sıvı halde taşınan, depolanan ve ölçülen LPG, basınç kaldırıldığında çevreden ısı alarak yeniden buharlaşır ve gaz olarak kullanılır.

80

LPG'nin tedarik edilmesinden tüketiciye ulaşıncaya kadarki süreçte sektör esas itibarıyla ikiye ayrılmıştır: Birincisi, LPG'nin üretim ve ithalat yoluyla temin edildiği ve toptan dağıtımının yapıldığı tedarik faaliyeti; ikincisi ise, toptan dağıtım yapılan LPG'nin, dağıtım şirketlerinin bayileri kanalıyla perakende satışının gerçekleştirildiği dağıtım faaliyetidir. Tedarik ihtiyacının ise bir bölümü TÜPRAŞ tarafından üretim yolu ile karşılanmakta, diğer bir bölümü ithalat yolu ile karşılanmaktadır. Dosya konusu işlemin tarafları olan İpragaz ve Ergaz, likit petrol gazı (LPG) dağıtım alanında faaliyet göstermektedir.

LPG dağıtım faaliyetinin konusunu oluşturan üç farklı LPG ürünü bulunmaktadır. Bunlar;

09-20/410-104

- Tüplü LPG: Dolum tesislerinde tüplere doldurularak mutfak, sanayi ve ticarî tüpler (2 kg., 12 kg, 24 kg, 45 kg) vasıtasıyla piyasaya arz edilen LPG'dir.
- 90 - Dökme LPG: Endüstri veya toplu konut gibi büyük miktarda LPG tüketen müşterilere toptan satılan LPG'dir. Bu müşterilerin büyük montanlı depolarına dağıtım şirketlerinin nakliye araçlarıyla ikmal yapılmaktadır.
- Otogaz: Motorlu araçlarda benzine alternatif yakıt olarak kullanılan, akaryakıt veya otogaz istasyonlarında satışa sunulan LPG'dir.

Bu ürünlerin arz yönlü ikameleri mümkünse de, pazarlama ve satış koşulları, kullanım alanları ve tabi oldukları vergi oranları açısından önemli farklılıklar bulunduğu; ilgili ürün pazarı "LPG dağıtım pazarı" olarak belirlenmiş, ancak "tüplü LPG pazarı", "dökme LPG pazarı" ve "otogaz pazarı" ayrı birer alt ürün pazarı olarak değerlendirilmiştir.

100

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili pazarı oluşturan ürünlerin ülke içindeki rekabet şartlarının bölgesel olarak farklılaşmasına neden olacak bir unsurun bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

110 Yukarıda da yer verildiği üzere, İpragaz ve Ergaz'ın tüplü LPG, otogaz LPG ve dökme LPG olmak üzere üç ayrı kolda LPG piyasasında dağıtım faaliyetinde bulunmaktadırlar. Bildirim formunda, Ergaz'ın hissedarlarının önemli kısmının gelişen pazar koşulları doğrultusunda şirketteki hisselerini satmaya karar verdikleri belirtilmektedir. Bu çerçevede söz konusu devralma işlemi, Ergaz'ın mevcut hisselerinin %73'lük kısmının İpragaz tarafından devralınmasına ilişkindir. Gerçekleşmesi planlanan hisse devri için taraflar arasında "Hisse Alım ve Satım Anlaşması" imzalanmıştır.

120 İpragaz, söz konusu hisse devri sonrasında Ergaz üzerinde kontrole sahip olacaktır. Bu çerçevede söz konusu işlemin 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 2. maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

Bildirim formunda tarafların ciro bilgileri ise aşağıdaki gibi verilmektedir:

İpragaz A.Ş. 2008 yılı cirosu : (.....) TL
Ergaz A.Ş. 2008 yılı cirosu : (.....) TL
TOPLAM 2008 yılı ciroları : (.....) TL

130 Mevcut verilere göre, tarafların ciro rakamlarının 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiği aştığı anlaşıldığından ilgili işlem Rekabet Kurulu iznine tabi bir işlem niteliğindedir.

H.3.2. 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirme

Bildirim formundaki verilerden, İpragaz'ın hisse devri sonrasında Ergaz'ın markasını, tüplü LPG, dökme LPG ve otogaz LPG pazarlarındaki faaliyetlerini, bayilik yapısını korumayı ve geliştirmeyi planladığı ve bu devirle birlikte, hem kütleli büyüklük

avantajından yararlanmak kaydıyla daha verimli bir çalışma ve dağıtım yapısına ulaşmayı hem de uluslararası deneyim ve know-how birikimini Ergaz operasyonuna aktararak tüketicilerine daha iyi ve güvenilir bir hizmet vermeyi amaçladığı anlaşılmaktadır.

140

Dosya mevcudu bilgilere göre, İpragaz'ın bir kısım hissesini elinde bulunduran Bizimgaz'ın bilgilerini de kapsayacak şekilde, satış ve pazar payı bilgileri genel ve alt pazarlar bazında aşağıdaki gibi verilmektedir.

Tablo 3: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Verilerine Göre 2008 Yılı LPG Genel Pazar Payları

Firmalar	Pazar Payı (%)
Aygaz	(...)
Milangaz	(...)
İpragaz	(...)
Shell	(...)
BP Gaz	(...)
Total	(...)
Mogaz	(...)
Petrol Ofisi	(...)
Akpet	(...)
Bizimgaz	(...)
Güvenalgaz	(...)
Habaş	(...)
Ergaz	(...)
Diğer	(...)
Toplam	100,00

Kaynak: EPDK 2008 sektör raporu

150

Tablo 4: 2008 Yılı İpragaz – Bizimgaz Firmalarının Alt Pazarlara Göre Satış Miktarı ve Tahmini Pazar Payı Bilgileri

Alt Pazar	İPRAGAZ		BİZİMGAZ		İPRAGAZ+ BİZİMGAZ TOPLAM	
	Satış (Ton)	Pazar Payı (%)	Satış (Ton)	Pazar Payı (%)	Satış (Ton)	Pazar Payı (%)
Tüplü LPG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Dökme LPG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Otogaz LPG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 5: 2008 Yılı Ergaz Firmasının Alt Pazarlara Göre Satış Miktarı ve Tahmini Pazar Payı Bilgileri

Alt Pazar	ERGAZ	
	Satış (Ton)	Pazar Payı (%)
Tüplü LPG	(.....)	(.....)
Dökme LPG	(.....)	(.....)
Otogaz LPG	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)

Yukarıdaki veriler dikkate alındığında, söz konusu devir işlemi neticesinde LPG alt pazarlarının her üçünde de İpragaz açısından pazar paylarında bir artışın gerçekleşeceği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, yukarıda yer verildiği üzere Ergaz'ın ilgili pazarlar olan tüplü LPG'deki payı %(...) iken dökme LPG ve otogazdaki paylarının %(...)'in altında olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bildirim konusu devralma işlemi neticesinde ilgili pazarlar bakımından rekabet yapısının önemli oranda etkilenmeyeceği söylenebilecektir. Bu çerçevede tarafların pazar payları dikkate alındığında, anılan

160

devralma işleminin sonucunda ilgili pazarlarda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bir hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmaktadır.

I. SONUÇ

- 170 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.